

Politiek-ideologische kledingcodes

Column

Columns - 9 mei 2016 - Auteur: Merlijn Schoonenboom

Op iedere andere locatie zou hij een hipster als alle anderen zijn geweest. Ongeveer 25 jaar oud is hij, draagt een zorgvuldig gestylede volle baard, een lichtblauwe korte blazer en bijpassende skinny jeans, die precies tot de juiste hoogte is afgezaakt.

Deze hipster loopt echter niet door een links-alternatieve Berlijnse *Szene-Kiez*, maar komt op kleurige sneakers het congres van de Alternative für Deutschland in Stuttgart binnen, de rechts-populistische partij die hier op 30 april de strategie besprak om in 2017 in de Bondsdag te komen. Zo'n hip type is het laatste dat ik hier had verwacht. Niet alleen is het merendeel van de leden hier boven de 55 jaar, de twintigers die er zijn, zien er - eerlijk gezegd - met hun onmodieuze haarscheiding, neutrale outdoor-jassen of donkergrijs *business suit* precies zo uit als ik me had voorgesteld.

Natuurlijk, het is als journalist altijd uitkijken met uiterlijkheden, maar binnen de politiek-ideologische bewegingen van Duitsland zijn de kenmerken meestal redelijk overzichtelijk. Ook degenen die zeggen 'niet over hun uiterlijk na te denken' maken opvallend vaak dezelfde keuzes in hun verschijningsvorm.

Merlijn Schoonenboom verbindt in zijn tweewekelijkse column persoonlijke ervaringen met bredere maatschappelijke ontwikkelingen in Duitsland

Deze zaterdag op het AfD-congres in Stuttgart is dat precies zo. Buiten vindt een demonstratie van linkse activisten plaats. Het militante deel draagt geheel volgens de *Antifa*-code donkere hoodies, terwijl het zachteardige deel, type Groenen-kiezers, zich eerder in kleurig-alternatieve kledij hult.

De AfD-leden binnen zien er dan weer uit als een schoolvoorbeeld van de spreekwoordelijke 'boze burger'. Het grootste deel gaat gekleed in functionele *Allwetterkleidung* uit het middensegment, de outfit die vorig jaar tot het bekende 'Pegida-kostuum' uitgroeide. Een flinke minderheid draagt donkerblauwe en grijze pakken met een jaren tachtig-snit; het is niet moeilijk deze leden als teleurgestelde CDU-kiezers in te schatten.

Beoordeeld naar de kledingcodes toont de AfD zich hier als een partij van 'rechts-

conservatieven' - precies de politieke lijn die de gematigde partijleiding graag uitdraagt; geen skinheads, bomberjacks of Lonsdale-kleding te zien. Alleen bij de komst van de hipster in de zaal blijkt het allemaal toch wat ingewikkelder te liggen.

'Is de scheiding misschien net iets te Führer-achtig op het voorhoofd geplakt?'

Een Duitse journalist legt me uit dat de hipster lid is van de zogeheten Junge Alternative, de jongerenafdeling van de AfD. Diverse vertakkingen daarvan hebben standpunten die flink radicaler zijn dan de AfD op het landelijke podium uitdraagt, zowel tegenover de islam als op het gebied van vrouwenrechten (de 'emancipatiwaan').

Volgens mijn collega kan uitgerekend de aanwezigheid van een hipster zelfs het bewijs zijn dat de AfD meer radicaliteit aantrekt dan de partijleiding wil toegeven. Er bestaat de laatste paar jaar immers ook onder 'echte' rechts-extremen een heuse hipster-trend. Ze worden in links-activistische kringen de 'neonazi-hipsters' genoemd, 'Nipsters'. Ook zij dragen hippe baarden, jute tassen en kleurige sneakers, maar vermengen ecologische gedachtes, technologische kennis en hard rechts-radicalisme.

De rest van de dag bekijk ik de jongeman extra nieuwsgierig. Als mijn collega gelijk heeft, kan ik dat dan zien? Is de scheiding misschien net iets te Führer-achtig op het voorhoofd geplakt? Oogt die geschoren zijkant niet een beetje jaren-dertig-achtig? Als Nederlander zie ik anders dan mijn Duitse collega niet in iedere AfD'er een potentiële neonazi, maar ergens moeten er in zijn uiterlijk toch verschillen te zien zijn met 'linkse' hipsters.

De Duitse journalist weet het ook niet, maar hij heeft nog tot de verkiezingen in 2017 om het uit te zoeken, zegt hij ironisch: 'Als ze er dan nog zijn.' Een ding is zeker: met de opkomst van nieuw-rechts is ook de tijd van de eenduidige kledingcodes in Duitsland verdwenen.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/16378/politiek-ideologische-kledingcodes>